

## ЦѢНА НА ВѢСТНИКА:

за България годиш. . . 6 л.  
за 6 мѣсеца . . . . . 3 л.  
За странство год. . . 8 л.  
За 6 мѣсеца . . . . . 4 л.

Всичко, що се отнася до  
вѣстника, се адресира:  
до редакцията на в-къ  
„Свѣтлавица“ — гр. Варна.



# СВѢТЛАВИЦА

НЕЗАВИСИМЪ ПОЛИТИЧЕСКИ ВѢСТНИКЪ.

ИЗДАВА СЕДМИЧНО ВСЪКА НЕДѢЛЯ.

Редакторъ-Стопанинъ: СЛ. ХРИСТОВЪ.

Телефонъ № 311.

## За обявления се плаща:

1 левъ на първа страница  
и 80 ст. на четвърта стра-  
ница за гаржондѣръ левъ.

За обявления на особ-  
ните прѣстави се плаща  
по 95 ст. на дула.

Неплатени писма не се  
приематъ

Ражковиси не се връщатъ.



## Варненско Градско Общинско Управление.

### Обявление

№ 18461.

гр. Варна, 7 октомври 1911 год.

На 12 Ноември т. год. въ помещението на  
общинското управление ще се произведатъ тър-  
гове съ тайна конкуренция за закупуване слѣд-  
нитѣ общински приходи за прѣзъ 1912 година:

До 10 часа сутринята:

Такситѣ отъ смѣтъ.

Приблизителна стойностъ 16000 лева.

До 4 часа слѣдъ обѣдъ.

Такситѣ за правокопание рѣченъ (по-  
роенъ) чакълъ, пѣськъ и чимове.

Приблизителна стойностъ 1500 лева.

Залогъ се изискиа 5% за всѣко прѣдприятие.

КМЕТСТВОТО.

## Христо Курчевъ = Варна

съ клонъ Бургазъ.

Английски импортъоръ съ постоянни складове на:

Антрацитъ за газожени мотори; :: :: :: :: ::  
Камени вжглища специално за фабрики; :: ::  
Кардифъ за отопление и за желѣзари; :: :: ::  
Коксъ, чугунъ и тухли огнеупорни за лѣвари; ::  
Керамиди марсилски и др. :: :: :: :: :: :: :: ::

Цѣни умѣрени. ————— Поръчки акуратни.

3—25

## КУРСЪ ПО ДАМСКИ ГОРНИ ДРѢХИ

VI уч. ул. „Колони“ № 6.

Съобщавамъ на интересующитѣ се, че отъ 15 Сеп-  
тември т. г. откривамъ 6 мѣсеченъ курсъ по горни  
дамски и дѣтски дрѣхи. За курсиянки се приематъ  
госпожици и госпожи срѣщу 10 лв. мѣсечна такса.  
При ателнето си приемамъ и поръчки като: рокли,  
блузи, костюмъ тайори, палта, манта и пр., които се  
изработватъ съ голѣмо старание и бързина само съ  
една проба.

За споразумение: М. МАТЪЕВА.

## Най-евтини и най-трайни обуца.

Мъжки, женски и дѣтски, черни и цѣтни всѣкаквъ  
видъ най-модерни фасови мѣстни, американски и др.

## ОБУЦА

Изработени отъ I-та Българска машинна обушарска  
фабрика въ Габрово

„ЯНТРА.“

Цѣни обрѣдѣдени. Продажба въ брой.

Склада се намира срѣщу Българската Земледѣлческа  
Банка въ спешвалния обушарски магазинъ на

Матей Недковъ, Варна

ул. „Царъ Борисъ“.

## ЛОЗАРИ ОТЪ ВАРНА И ОКРЪЖА!

Продавамъ на най-изнесни цѣни Американски лозови  
прѣчки, облагородени и гарантирани по качество и  
сортъ като:

МИСНЕТЪ, ЧАУШЪ, ДИКАТЪ, ГРОСЛАВА, АХИЛО и пр.

отъ пипинерата на

Петръ Генковъ & С-ие, Ловечъ.

Прѣдставителъ за Варна и окръжа

П. Колчевъ

сдържателъ на кафене „Балканъ“.

2—17

ЧИФЛИКЪ въ Балчишко, съ около 4000 декара  
разработена земя заедно съ инвентаря се дава  
подъ наемъ или се продава. Справка редакцията.

**За знание!**

Извѣстиямъ на почитаемите си клиенти,  
че отъ 15 октомври се прѣместихъ въ  
магазина на г-нъ Петръ Яневъ, срѣщу  
хотелъ „Прѣславъ“.

Съ почитание: П. Вергиевъ.

**Варненски водопроводъ.**

Комисията въ съставъ: окр. инженеръ г. Атанасовъ, г. Бончевъ и общ. съвѣтници г. г. М. Юрдановъ, Фид. Христовъ и д-ръ Кувеловъ е приела вече водопровода отъ прѣдприемача, като за недооскаранитѣ работи му е дала срокъ отъ 10 дена, въ който срокъ всичко да бѣде въ испрѣтностъ и слѣдъ това и тѣхъ ще приеме.

Не ни учидва много, че комисията тѣй бърже е свършила работата си, защото нейната функция се ограничава въ това само да пригледа: поставени ли сж съгласно плана трѣби въ всичкитѣ улици, чешми, пожарни и спирателни кранове, какъ сж поставени и най-сетѣ затварятъ и отварятъ ли се, безъ да се исклучава и това дѣйствуватъ ли чешмитѣ и крановетѣ. Ако нѣкой не дѣйствуватъ, или не спиратъ, комисията може би ще твърди че не сж добри поставени, а прѣдприемача, че не сж симитѣ тѣ добри испитани и направени отъ фабриката, (пък и има мнение че не било упражнявано контролъ при изливанието имъ — това се потвърждава и отъ „второто“ писмо на г. Бончевъ отъ 8 ноември 1909 г. къмъ г. х. Ивановъ, въ което му казва: „когато стане нужда да се приематъ чешмитѣ и др. въ Anbrives и Höchst ще отивашъ да ги приемашъ. Това върши обаче по-на-рѣдко, когато има приготвени повече материяли за испращание,“ (чл. 8 отъ поемнитѣ условия: Варнен. град. общин. управление си запазва правото да испроводи инженеръ, въ самата фабрика, който да присъствува при приготвянето на материялитѣ за трѣбитѣ и частитѣ“). Членъ 9, прѣдпоследния алинея: „Всичкитѣ приети материяли се маркиратъ съ особень печатъ отъ градския инженеръ.) и въ срока 10 дена, като се затегнатъ нѣкой или ще се замажатъ, а нѣкой ще се поотпуснатъ, ето че ще бждатъ приети и всичко се свършва. Друго и не ще може да направи комисията, защото всичко е заринато и нѣма възможностъ щителнитѣ провѣрки сега да станатъ. По нашето разбиране, сигорността на водопровода се състои главно въ качеството на трѣбитѣ — тѣх-

ната здравина поставянието имъ на здрави мѣ. а — избѣгване на разни канали съ нечистотии, които могатъ да повредятъ самитѣ трѣби и да заразятъ съ разни болѣсти цѣли квартали (чл. 50 отъ поемнитѣ условия: Въ случай на нужда прѣдпр. е длъженъ да дезинфицира на свой срѣдства ямитѣ, които се укажатъ нечисти, като го снабди общ. управл. съ нужнитѣ дезинфекционни апарати), засипванието и трамбсванието имъ (чл. 50: насипитѣ ще се правятъ на слоеве отъ 30 с./м. добри набити съ ржчни набивалки отъ 14 килограма т., и пр.), заливанieto имъ съ олово и пр. вж-трѣбни работи, а второстепенно: тектъ ли или не чешмитѣ, въртятъ ли се или не крановетѣ, възстановено ли е учинотото платно въ цѣрвото си положение и др.

Първитѣ сж главни и сжществени, защото сж въ земята, не могатъ отъ горѣ до се виждатъ, нито при сегашната комисия забѣлѣжатъ, нито могатъ тѣй лесно и безъ грамадни разности да се поправятъ и самата имъ поправка ще липси доста време гражданитѣ въ цѣль кварталъ дори и цѣлия градъ отъ вода; и даже може да се навлече една епидемия, която да коштува живота на много граждани (думата е за зараза отъ нечиститѣ ями и поставката на трѣби даже въ изходни ями, както бѣ случая при хотелъ „Прѣславъ“ и задъ окр. затворъ, а въ незабѣлѣзанитѣ кѣтове много още може да има, особено въ кварталитѣ гдѣто има канали). Вторитѣ сж второстепенни, защото, ако и врѣдятъ на интереситѣ на общината, но могатъ всѣкога да се поправятъ.

Отъ писаното до сега въ нашия вѣстникъ, отъ писмата на г. Бончевъ, рапорта на надзирателя, прѣди, всичко това, да бжде провѣрено отъ специална незаинтересованатѣхническа комисия, не може варнен. гражданинъ да бжде спокоенъ, че толкова важното дѣло за Варна — водопровода, за който толкова пари се харчатъ е тѣй сигоренъ, тѣй здравъ за да послужи десетки години, безъ да се обременява градътъ съ двойно повече, напразно, харчене пари.

Сегашната комисия (макаръ че не би трѣбвало да бжде въ нея г. Бончевъ, на когото от-

давна пристанали всички здравомислящи варненци да върватъ въ запазване или желание да запази интереситѣ на града, като се знае, че тѣ сж бивали поставени много пѣти по-долу отъ падението на колега си) има своето значение по отношение това, което е на повърхността на земята и се вижда, но тя нѣма никакво значение за всичко, което е вжтрѣ въ земята и даже съ Ренгеновитѣ лъчи не ще има възможностъ да се види. Нѣма съмнение, че тѣзи грѣшки не ще останатъ мъртви, защото неприятеля имъ е водата, която въ скоров рѣме ще ги извали на яве.

По нашето крайно убѣждение, при обпината всѣкидневно тѣбало да съществува комисия, която всѣкидневно трѣбало да провѣрява и приема всѣка работа по водопровода, да присъствува при провѣрката и при опитванието на поставенитѣ трѣби, а ние, не веднѣжъ сме виждали какъ само инженеръ Саламурковъ и монтѣора Поповъ да приематъ и опитватъ. Независимо отъ това даже община не намѣрила за нужно и полезно поне надзирателитѣ да бждатъ вещи лица, а не който отъ гдѣто се завърне да се назначава и да се обърне това важно дѣло въ лонджа за прѣхрана на демократи.

**ЗАПИТВАНЕ.**

Помолени сме да попитаме г. Бончевъ, истена ли е: 1) че при опитванието на трѣбитѣ 300 м/м., поставени мѣжду воднитѣ стая Аджемлери—Руеларъ, при 5 атмосферно налагание сж ке спукали 23 трѣби, а отъ Аджемлери до водната стая въ Варна около 10 трѣби, 2) че пожарнитѣ кранове изъ градътъ, по негова заповѣль сж затиснати добри съ камани за да не излизатъ отъ наляганието на водата, понеже сж поставени на трѣби безъ кордони, 3) защо още се търкалятъ изъ улицитѣ: Войнишка, Нишка и Асѣнова разни испукани и счупени трѣби, 4) защо нѣкои чешми постоянно тектъ (не могатъ да се затварятъ), а нѣкои много вироглави, не пуцатъ вода и 5) при приеманието отъ фабриката трѣби и др. маркирани ли сж по членъ 9 отъ поемнитѣ условия?

Уважаемий Г-не Редакторе!

Въ брой 3296 отъ 24 тога на в-кѣ „Дневникъ“ е помѣстено едно антрефиле, касателно подаването оставката си началника на мѣстната Телеграфо-Пощенска и Телефонна Станция, г. Димитръ Коларовъ, вслѣствие неудовлетворението му да бжде прѣмѣстенъ другадъ нѣкой си отъ неговитѣ подвѣдомствени, благодарение застъпничеството за послѣдния отъ тукашния цанковиститѣ прѣдъ шефа на прогресивно-либералната партия, г-нъ Д-ръ Ст. Даневъ.

Освѣтъ другото, въ туй антрефиле се изказва желанието прѣдъ Главната Дирекция на Поцитѣ, Телеграфитѣ и Телефонитѣ за да бжде удовлетворенъ казания г. Коларовъ, понеже той билъ единъ отъ ветеранитѣ по Телеграфо-Пощенското и Телефонно дѣло, по което служилъ безукоризнено повече отъ 30 години.

Въ отговоръ на писача на антрефилето, който може да е самъ Господинъ Коларовъ, или поне по негово внушение, написано отъ нѣкой нему приближенъ, ще кажемъ, че е вѣрно застъпванието на цанковиститѣ за подвѣдомствения на Господинъ Коларова; защото тѣ като ненавязвали на несправдливости се силно възмутиха когато чуа, че всрѣдъ началото на лютата зима се мѣсти безъ никаква вина челоуѣкъ съ нѣколко малолѣтни, безъ майка, дѣца и лошо-материално положение, по причина на разни нещастия въ живота му; челоуѣкъ другаръ помощникъ на Господина Коларова и втори по чинъ подиръ него въ Станцията; най-сетѣ челоуѣкъ: сериозенъ примѣрентъ, честенъ, услужливъ и способенъ, даже по-способенъ отъ шефа си, ако можемъ да нарѣчемъ послѣдния неговъ шефъ, понеже, освѣтъ българския езикъ владѣе и нѣколко отъ най-важитѣ чуждестранни такива, когато г-нъ Коларовъ не владѣе поне французкия езикъ, толкова нуженъ ежеминутно за една първостепенна като варненската станция.

Възмущението на цанковиститѣ се усили още повече като знаеха, какво мѣстеница е челоуѣкъ не виждающъ бѣль денъ и като единъ сжтински чернорабочий е вършилъ всичко, по вжтрѣшната и иностранна кореспонденция, независимо отъ упражняванитѣ му контролъ и пр. въ Станцията, когато, до колкото ни е извѣстно, г-нъ Коларовъ се е задоволявалъ само съ полагане на единъ подписъ, въ което си твърдене до колко сме прави би могла да покаже самата станционна архива. Слѣдъ такива мѣки и наказания иди че да се възмутивашъ и незастѣпашъ за единъ подобенъ челоуѣкъ, още повече когато гледашъ че за награда и благодарностъ на толкова му мѣки нему се отплаща по този начинъ, и то по простата причина само за да се облагодѣтелствува едно дългогодишно Господинъ Коларово протеже, слѣснобно и владѣюще чужои езици колкото шефа си, който непрѣменно струва всичко това отъ страхъ да не би да бжде единъ денъ замѣстенъ отъ визирания неприятенъ нему челоуѣкъ, когато отъ своето протеже нѣма защо да се плашъ.

Въ заключение, ще кажемъ, уважаемий г-не Редакторе, че и ний апелираме къмъ спомѣнатата по горѣ Главна Дирекция и г-на министра на Общитѣ Сгради, Пжтищата и Съобщенията за да се удовлетвори онеправдания, който сжщо е ветеранъ-пионеръ по Телеграфо-Пощенското и Телефонно дѣло и тоже най-безукоризнено служи повече отъ 30 години, награденъ за отлична служба съ два горностепенни кавалерски ордени (крѣстове), за гражданска заслуга, а не да се удовлетворява несправдливо г-нъ Коларовъ, комуто, мислимъ, даже и да се приеме оставката не ще е злѣ; понеже отъ нейното приемане нито Телеграфо-Пощенската и Телефонна служба ще пострада, нито пѣкъ

**МАРИНАТА  
РИБА:**

Налнанъ, Тюринъ, Кая и др.  
приготвени тѣмо на сезона отъ специалистъ майсторъ, въ тенекета отъ по 1 кг., има за проданъ голѣми количества.

Христо Христосомовъ  
рибопродавецъ.

Централата — Варна.



## Обявление.

Капитанитѣ **С. Маколовъ, А. Сахаровъ** и посредника  
**Щ. Патриковъ**

имаме честь да съобщимъ на Почитаемитѣ  
Г-да Морски Агенти и интересующитѣ се лица,  
че открихме бюро на ул. „Девня“ № 139,  
срѣщу портовото управление и ще се занимаваме  
съ слѣдующитѣ, въ кръгитѣ на специалността ни,  
прѣдприятия:

1-во Пилоти, за разни кораби. 2-ро Натоварване  
и растоварване на разни стоки въ корабитѣ.  
3-то Доставка на провизия за корабитѣ. 4-то При-  
готоввяване на корабитѣ квижа. 5-то Освобож-  
даване на разни стоки отъ митницата. 6-то Эк-  
сперти и посредници по разни аварии. 7-мо По-  
средници за спасяване на кораби въ Черно море.  
8-мо Доставка висшъ и нисшъ персоналъ за  
корабитѣ при първо поискване. 9-то Зафрахтовка  
на кораби. 10-то Продаване на пасажерски би-  
лети за параходитѣ, посѣщаючи Варненското  
пристанище. 11-то На разположение на г-да Аген-  
титѣ и капитани разни работници. 12-то Посрѣд-  
ници за изваждане на потопени кораби въ района  
на Българското Черноморско крайбрежие. 13-то  
Натоварване и растоварване на тѣжки и обѣ-  
мисти прѣдмети. 14-то Приготоввяване на уче-  
ници за постъпването въ мореходни училища.  
15-то Даване съвети по всички морски работи.  
16-то Посрѣдници за купуване и продаване на  
разни кораби. — Ще се извършва наеми на  
кжщи, стаи и др. помѣщения и продажба и ку-  
пуване на разни видове имоти.

## Въ Книжарницата „Просвѣта“

Варна — срѣщу окр. сѣдъ.

Освѣтъ всѣкакъв канцеларски и училищенъ мате-  
риалъ се намиратъ и доставятъ

всички прочитни книги, рѣчници и учебници за  
основнитѣ и класни училища; всички закони,  
правилници, сѣдебни рѣшения и всѣкакъв  
материалъ за циклостилни и пишущи машини.

Продаватъ се и всѣкакви гербови и пощенски марки,  
разни пощенски писма и записи съ отетлика.

6—25

Книжаръ: П. Стамбовъ.

## Внимание!

Когато вземате галванизирани желязни трѣби за водопроводи,  
обръщайте внимание на английскитѣ трѣби марка L & L отъ  
фабриката STEWARTS AND LLOYDS LTD., BIRMINGHAM,  
която сѣ гарантирани отъ фабриката за 25 атмо-  
сферно напѣгане.

Въ магазинна ми се намиратъ въ депозитъ всички видове инстру-  
менти, желязария за постройкаи, бояджийство и пр.

Жетварка „ДИРНИГЪ“ жетварки, мотори, дарапи и пр.

Цѣни умѣренни.

ЖЕКО Н. САБЛЕВЪ.

## НИКОЛАЙ КИРИЛОВЪ, ВАРНА.

Телефонъ № 135, II уч. ул. „Малка Прѣславска“.

СПЕЦИАЛНО  
ЕЛЕКТРОТЕХНИЧЕСКО & ИНФОРМАЦИОННО  
БЮРО

Информира и прѣдставлява разни електротехнически  
фабрики по стопшителни и освѣтителни инсталации  
сжшо и заемане на помѣщения, продажби на имоти и  
служби на всички отрасли на търговията, промишлен-  
ността и занаятитѣ. Всѣки денъ и часъ е на располо-  
жение по всички свѣдения и улеснения потрѣбни за  
гр. Варна, цѣла България и въ странство. Приематъ  
се и застраховки: за животъ на дружество „Ню-Йоркъ“  
и за пожаръ на дружество „Фениксъ“.

## Книжарница Сава Тодоровъ, Варна

улица „Прѣславска“ 24. срѣщу хотелъ „Парижъ“.

Извѣстявамъ на г. г. Секретарь бирницитѣ, че въ  
книжарницата ми се намиратъ всички видове общин-  
ски регистри, канцеларски хартии, иликове, мастила  
Български и Европейски и др. канцеларски прина-  
длѣжности, които продавамъ при най-износни цѣни.

Всички материали въ качествено отношение сж  
най-прѣвѣходни.

На г. г. учителитѣ прѣпоръчвамъ най-модерни тет-  
радки, блокчета, доброкачествени пастели и др. уче-  
нически принадлежности, които продавамъ тоже при  
най-износни цѣни.

Само единъ опигъ ще Ви увѣри въ дѣйствител-  
ността на горнето.

Отъ Книжарницата

P. S.

Въ Книжарницата ми сж складирани Берилефи и  
Маски на покойния Драганъ Панковъ, и се прода-  
ватъ по 5 лева.

## ХИРУРГЪ-ЗЪБОЛѢКАРЪ

Г-ца Анна Петрова

Свършила въ Нанси — Франция се установява на  
практика въ гр. Варна отъ 15 Септември тѣзи год.

Приема ежедневно отъ 8-12 и 2-6 ч.

въ домътъ; II етажъ, на жгълитѣ на ул. „Драгоманъ“,  
8-10 № 41, срѣщу III мир. сѣдилище.

ПРѢДИ да застраховате жи-  
вота си изучете новитѣ, НАИ-  
ИЗНОСНИ и ЛИБЕРАЛНИ та-  
рифи на старото Дружество  
„АНКРЪ.“ Капитали и фондове  
196.000.000.

СВѢДѢНИЯ БЕЗПЛАТНО.

Прѣдставители въ Варна:  
ЧИМШИРОВЪ & СРЕБРОВЪ.

## Дава се подъ наемъ

Стая много хигиенична  
горенъ етажъ V уч. на  
жгѣла на ул. Раковска и  
Възраждане No. 8. Спо-  
разумение на мѣстото.

Печатница „Просвѣта“